

Suomen luonnonsuojeluliitto Järvenpää ry

HUOMAUTUS 28.2.2021

Järvenpään kaupunki, liikuntatoimi

Maisematyöluupa koskien Terholan virkistysaluetta

Järvenpään kaupungin Liikuntapalvelut on hakenut maisematyölupaa Terholan virkistysalueelle jo ensimmäisen kerran vuonna 2018. Nyt hakemusta on muutettu, niin että pururadan molemmin puolin kaadetaan puut n. 2,5 m:n leveydeltä. Hakemusta perustellaan seuraavasti: ”maksimoidaan radalle satava lumi, estetään puissa sulavan lumen valuminen radalle, vähennetään hiihtoväylän roskaisuutta ja lisätään turvallisuutta näkyvyyden parantumisella....Kaadettavia puita on n 80-100kpl (70-80m3).” (Toimenpiteen kuvaus hakemuksessa, Lupapiste).

Järvenpään kaupunki on pyytänyt 12.2.2021 päivätyllä kirjeellä huomautustamme maisematyöluvasta. Pyyntö saapui Suomen luonnonsuojeluliitto Järvenpäälle 15.2.2021.

Vastustamme puiden kaatoa virkistysalueella. Perustelut:

1. Maisematyölupaprosessi on hoidettu huonosti

Maisematyöluvan kuulutuksessa 16.2.2018: ”*Alueen naapureilla on mahdollisuus tutustua sähköiseen hakemukseen teknisen keskuksen palvelupisteellä virka-aikana*”. Nyt saimme 12.2.2021 päivätyyn kirjeeseen postitse, joka on otsikoitu ”*Naapurin kuuleminen*” ja jossa on saatesivun lisäksi kartat alueesta. Saatteessa sanotaan näin: ”*Teille varataan mahdollisuus tutustua hakemusasiakirjoihin virka-aikana Seutulantalon palvelupisteessä, osoitteessa Seutulantie 12 tai ilmoittamalla sähköpostiosoitteenne, teidät voidaan kutsua hakemukseen, jolloin voitte tutustua siihen omatoimisesti.*”

Huomautimme jo maaliskuussa 2018, että kaikilla järvenpääläisillä on oikeus valittaa maisematyölupahakemuksesta (Kuntalaki 22 §, ja MRL luku 2, 192 §). Ei vain ”naapureilla” tai niillä, jotka hakija haluaa kuulla.

Hakemusasiakirjojen saaminen Seutulan palvelupisteeltä oli vähintäänkin hankalaa: palvelupiste ei ollut auki virka-aikana (johtuu varmaankin koronasta). Sähköpostitse maisematyölupahakemuksen asiakirjoja tiedustellessani vasta useamman sähköpostin jälkeen sain Faunatican selvityksen ja pdf. version Lupapisteen maisematyölupahakemuksesta. Mitään puhetta ”hakemukseen tutustumisesta omatoimisesti” ei ollut. Toivon, että meillä on käytössämme kaikki maisematyölupahakemukseen liittyvät asiakirjat (maisematyölupahakemus pdf, kaksi karttaa jotka tulivat saateen kanssa ja Faunatican selvitys). Liitteessä 1 on 16.12.2020 käyty keskustelu, josta on poistettu teknisen palvelupisteen työntekijän nimi. Jokaisella kuntalaisella pitäisi olla mahdollisuus tutustua julkisiin asiakirjoihin, jotka koskevat kunnan virkistysalueelle tehtäviä toimenpiteitä ja tätä kautta jokaista kuntalaista.

2. Terholan alue on kaavoitettu virkistysalueeksi.

Ei vain liikuntapaikaksi. Liikuntatoimelle kuuluva alue on virkistysalueella kulkeva pururata. Kaupunginhallitus hyväksyi pururadan piirustukset 25.8.1986. Niissä määritellään pururadan raivausleveydeksi 4 metriä ja kivituhkaleveydeksi 3 metriä (liite 2). Sillä alueella voi reittiä huoltaa. Pururata on jostain syystä jo nyt paikoin yli neljä metriä leveä ja siihen on ilmestynyt metrin ojat kummallekin puolelle. Pururadan koosta ei kuitenkaan löydy uutta päätöstä. Terholan virkistysaluetta käytetään virkistykseen myös pururatojen väliin jäävillä alueilla. Siellä sienestetään, marjastetaan, koululaiset retkeilevät ja ihmiset lenkkeilevät. Virkistysalue

varataan kaavoituksessa yleiseen virkistykseen ja ulkoilukäyttöön. Virkistysalueet ja ulkoilureitit kuuluvat tärkeänä osana yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin.

3. Hakemusta perustellaan hiihtäjien tarpeilla

Hiihtokausi on noin kaksi kuukautta vuosittain. (Viime vuonna noin kaksi viikkoa.) Kymmenen kuukautta Terholan virkistysaluetta käytetään muihin tarkoituksiin. Niin kuin edellä kuvattiin on alue virkistysalue, ei vain hiihtoalue.

4. Luontoarvot

Terholan virkistysaluetta on jo ahkerasti nakerrettu joka suunnasta mm. Rousun kaavoitusalueella. Ja tämä suuntaus näyttää jatkuvan yleiskaavan mukaan. Terholan virkistysalueella jo aikaisemmin tehdyt puiden kaadot ovat saaneet jo nyt alueelle aukkoja joista selkeästi näkyy lähelle tullut asutus (liite 3 kuvat).

Hankkeen tarkempi vaikutusarviointi on teetetty Faunaticalla "Lausunto luontoarvojen huomioimisesta Järvenpään Terholan kuntoradan alueella suunnitelluissa puuston raivauksissa". Emme voi yhtyä mielipiteeseen, jonka Faunatican selvitys antaa maisematyöluvan toimenpiteiden alueen luonnonmonimuotoisuudelle aiheutuvasta haitasta. Faunatica on käyttänyt selvityksensä lähdeaineistona ainoastaan aikaisempia omia selvityksiään. Vaikka maisematyölupahakemuksessa on jätetty ulkopuolelle "kaikki kuntoradan läheisyydessä olevat arvokkaat luontokohteet kokonaisuudessaan" ei se riitä pienellä alueella poistamaan vaikutuksia arvokkaille luontokohteille. Terholan virkistysalueella on Isonkydön purolaakso (10,6 ha), joka on kansallisesti arvokas luontokohde. Purolaakson lehto käsittää valtakunnallisesti äärimmäisen uhanalaisia, vaarantuneita ja silmälläpidettäviä luontotyyppisiä. Alueella on myös toinen Faunatican selvityksessä kartoitettu luontokohde no. 57 nevakorpi. (Järvenpään Luontotyyppiselvitys 2015, Faunatica). Lisäksi alueella on lehmusesiintymä 0,06 ha (Faunatica, Manninen, 2016) ja liito-oravan esiintymisalue (Faunatica, Heinonen, 2017). Linnusto havainnot alueelta: pyy, kuusitiainen, tiltalti, töyhtötiainen ja hömötiainen. (Faunatica 2012). Näistä töyhtö- ja hömötiainen ovat Suomen uhanalaisuusluokituksen (2016) mukaan uhanalaisia (VU) lintulajeja. Monet näistä huomionarvoisista metsälajeista ovat kärsineet metsien käsittelystä, niiden pirstoutumisesta ja lahoppuun vähenemisestä.

Faunatican selvityksessä vähätellään hakkuun aiheuttaman reunavaikutuksen kasvun vaikutusta. Koska kuntorata mutkittlee varsin pienellä alueella, on kuntoradan alueella runsaasti metsätaskuja. Selvityksessä sanotaan *"Useille metsälajeille reunavaikutus on toisaalta hyödyllistä, sillä ne suosivat lisääntymiseen tai ruokailuun näitä muuta metsäympäristöä valoisampia ja usein lämpimämpiä paikkoja. Lisäksi on kohtalainen joukko lajeja, jotka elävät nimenomaan metsänreunoissa."* Tässä siis painotetaan reunavaikutteesta hyötyvän eliöstön tilan parantamista. Kommentti vaikuttaa tarkoitushakuiselta, sillä kyseinen metsäalue on tunnistettu yhdeksi Järvenpään viherrakenteen arvokkaimmista alueista. Tämä arvo ei tule metsän reuna-alueista, vaan nimenomaan syvemmältä metsästä. Hakkuu lisää reunavaikutuksen piirissä olevan metsän osuutta reunavaikutuksettomien metsien kustannuksella.

Vaadimme ettei maisematyöluvan mukaista puidenkaatoa sallita Terholan virkistysalueella. Lisäksi pidämme tarpeellisena tehdä alueen luontoarvoista puolueettomat ajantasaiset selvitykset. Alueen linnusto, liito-oravaselvitys, sammal- ja jäkäläselvitys olisivat ainakin ajankohtaisia.

Suomen luonnonsuojeluliitto Järvenpää ry, Heta Rinta-Pollari